

T. B. M. M.

TUTANAK DERGİSİ

Yedinci Birleşim

12 . VI . 1950 Pazartesi

İçindekiler

	Sayfa		Sayfa
1. — Geçen tutanak özeti	166	nin, Ordu halkının ihtiyacı için tarım kooperatifi emrinde bulunan mısırın uzun kredi ile muhtaç vatandaşlara dağıtılmasına dair Ekonomi ve Ticaret Bakanlığında sözlü sorusu (6/1)	168
2. — Havale edilen kâğıtlar	166		
3. — Andçmeler	167		
4. — Başkanlık Divanının Kamutaya sunuşları	167		
1. — Başbakan Yardımcılığına ve Devlet Bakanlığına Manisa Milletvekili Samet Ağaoğlu'nun tâyin edildiğine dair Cumhurbaşkanlığı tezkeresi (3/39)	167	2. — Kocaeli Milletvekili Mümtaz Kavalcıoğlu'nun, tütüncülüğümüzün bugün arzettiği manzara ile Türk Tütün Ortaklığı hakkındaki Kanunun birinci maddesine mütaallik Hükümet görüşünün açıklanmasına dair Başbakanlıktan sözlü sorusu (6/2)	168:169
2. — Sayın üyelerden bâzılarına izin verilmesi hakkında Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığı tezkeresi (3/31)	167:168		
5. — Sorular	168		
1. — Ordu Milletvekili Feyzi Boztepe'		6. — Seçim tutanakları	169

1. — GEÇEN TUTANAK ÖZETİ

Avrupa Ekonomik İş Birliği Teşkilâtı Bakanlar Konseyi ile Avrupa Konseyi Bakanlar Komitesinde Türkiye'yi temsil etmek üzere Paris'e giden Dışişleri Bakanı Fuad Köprülü'nün dönüşüne kadar Ekonomi ve Ticaret Bakanı Zühtü Velibey'in vekillik edeceğine dair Cumhurbaşkanlığı tezkeresi;

Eskişehir ve İstanbul Milletvekilliklerine seçilen Ali Fuad Cebesoy'un, Eskişehir Milletvekilliğini tercih eylediğine dair önergesi,

Sinob Milletvekili Muhit Tümerkan'a iki ay izin verilmesi hakkındaki Türkiye Büyük Millet

Meclisi Başkanlığı tezkeresi okundu.

İlişiksiz Seçim Tutanakları kabul olundu.

İlişkili olanlar da, Tutanakları İnceleme Komisyonuna verildi.

12 . VI . 1950 Pazartesi günü saat 15 te toplanılmak üzere Birleşime son verildi.

Başkanvekili

Kâtip

İstanbul Milletvekili

İstanbul Milletvekili

F. H. Demirelli

N. Tılabar

Kâtip

İstanbul Milletvekili

F. Tekil

Sorular

Seyhan Milletvekili Sinan Tekelioğlu'nun, Toprak Mahsulleri Ofisinin dış memleketlere sattığı hububat hakkındaki tahkikata ve hububat almak üzere Pakistan'a gönderilen heyete dair olan sözlü soru önergesi, Ekonomi ve Ticaret Bakanlığına gönderilmiştir. (6/5)

Seyhan Milletvekili Sinan Tekelioğlu'nun, yapılmakta olan Büyük Millet Meclisi binası

ile Atatürk Anıtının bulunduğu arazi hakkındaki sözlü soru önergesi, Başbakanlığa gönderilmiştir. (6/6)

Erzurum Milletvekili Sabri Erduman'ın Erzurum halkının buğday ihtiyacı için Ofisten ödünç buğday verilmesi hakkında ne düşünüldüğüne dair olan sözlü soru önergesi, Ekonomi ve Ticaret Bakanlığına gönderilmiştir. (6/7)

2. — HAVALE EDİLEN KÂĞITLAR

Teklif

1. — Antalya Milletvekili Akif Sarıoğlu ve dört arkadaşının, halkevleri hakkında kanun teklifi (2/4) (Anayasa, Adalet ve Maliye Komisyonlarına),

Tezkereler

2. — Ağrı Milletvekili Kasım Küfrevi'nin seçim tutanağı hakkında Yüksek Seçim Kurulu Başkanlığı tezkeresi (3/32) (Tutanakları İnceleme Komisyonuna),

3. — Bingöl Milletvekilliklerine seçilen Ferudun Fikri Düşünsel ve Mustafa Nuri Okcuoğlu'nun seçim tutanakları hakkında Yüksek Seçim Kurulu Başkanlığı tezkeresi (3/35) (Tuta-

nakları İnceleme Komisyonuna),

4. — Malatya Milletvekilliklerine seçilen Hüseyin Doğan, Abdülkadir Özbay ve Şefik Tugay'ın seçim tutanakları hakkında Yüksek Seçim Kurulu Başkanlığı tezkeresi (3/33) (Tutanakları İnceleme Komisyonuna),

5. — Tunceli Milletvekili Hıdır Aydın'ın seçim tutanağı hakkında Yüksek Seçim Kurulu Başkanlığı tezkeresi (3/34) (Tutanakları İnceleme Komisyonuna),

Önerge

6. — Burdur Milletvekili Fethi Çelikbaş'ın, İftizük'ün 85 nci maddesinin yorumlanmasına dair önergesi (4/45) (Anayasa Komisyonuna).

BİRİNCİ OTURUM

Açılma saati : 15,00

BAŞKAN — Başkanvekili Sıtkı Yırcalı

KATIPLER : Raif Aybar (Bursa), Umran Nazif Yiğiter (Konya)

BAŞKAN — Oturum açılmıştır.

3. — ANDIÖMELER

BAŞKAN — Arkadaşlarımızdan yemin etmiyenler vardır, isimlerini okuyacağım, burada bulunanlar lütfen yemin etmek için gelsinler.

Hüsnü Akşit (Denizli) (Andiçti)
Ziyat Ebüzziya (Konya) (Andiçti).
BAŞKAN — Gündeme geçiyoruz.

4. — BAŞKANLIK DİVANININ KAMUTAYA SUNUŞLARI

1. — *Başbakan Yardımcılığına ve Devlet Bakanlığına Manisa Milletvekili Samet Ağaoglu'nun tayin edildiğine dair Cumhurbaşkanlığı tezkeresi (3/30)*

Ankara, 5 Haziran 1950

T. B. M. Meclisi Başkanlığına

Başbakan Yardımcılığı göreviyle Devlet Bakanlığına Başbakanın teklifi veçhile **Manisa** Milletvekili Samet Ağaoglu'nun tayin edildiğini saygı ile arz ederim.

Cumhurbaşkanı

C. Bayar

BAŞKAN — Malûmat edinilmiştir.

2. — *Sayın üyelerden bâzılarına izin verilmesi hakkında Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığı tezkeresi (3/31)*

5 . VI . 1950

Kamutaya

Aşağıda adları yazılı sayın üyelerin hizalarında gösterilen müddetlerle izinleri Başkanlık Divanının 5 Haziran 1950 tarihli toplantısında kararlaştırılmıştır.

Kamutayın onamına sunulur.

T. B. M. M. Başkanı

R. Koraltan

Hakkâri Milletvekili Selim Seven, 20 gün hasta olduğu için, 22 . V . 1950 tarihinden itibaren.

Kars Milletvekili Hüsamettin Tugaç, 1 ay hasta olduğu için, 3 . VI . 1950 tarihinden itibaren.

Konya Milletvekili Tarık Kozbek, 21 gün hasta olduğu için, 5 . VI . 1950 tarihinden itibaren.

Manisa Milletvekili Hamdullah Suphi Tanrıöver, 1 ay hasta olduğu için, 25 . V . 1950 tarihinden itibaren.

Sivas Milletvekili Mahir Türkay, 1 ay hasta olduğu için, 29 . V . 1950 tarihinden itibaren.

Hakkâri Milletvekili Selim Seven, 20 gün hasta olduğu için, 22 . V . 1950 tarihinden itibaren.

BAŞKAN — Kabul edenler.. Etmeyenler.. Kabul edilmiştir.

Kars Milletvekili Hüsamettin Tugaç, 1 ay hasta olduğu için, 3 . VI . 1950 tarihinden itibaren.

BAŞKAN — Kabul edenler.. Etmeyenler.. Kabul edilmiştir.

Konya Milletvekili Tarık Kozbek, 21 gün hasta olduğu için, 5 . VI . 1950 tarihinden itibaren.

BAŞKAN — Kabul edenler.. Etmeyenler.. Kabul edilmiştir.

Manisa Milletvekili Hamdullah Suphi Tanrıöver, 1 ay hasta olduğu için, 25 . V . 1950 tarihinden itibaren.

BAŞKAN — Kabul edenler.. Etmeyenler..
Kabul edilmiştir.
Sivas Milletvekili Mahir Türkay, 1 ay hasta

olduğu için, 29 . V . 1950 tarihinden itibaren.
BAŞKAN — Kabul edenler.. Etmeyenler..
Kabul edilmiştir.

5. — SORULAR

1. — *Ordu Milletvekili Feyzi Boztepe'nin, Ordu halkının ihtiyacı için Tarım Kooperatifi emrinde bulunan mısırın uzun kredi ile muhtaç vatandaşlara dağıtılmasına dair Ekonomi ve Ticaret Bakanlığından sözlü sorusu (6/1)*

BAŞKAN — Sorulara geçiyoruz. Ordu Milletvekili Feyzi Boztepe burada mı fendim? (Burada sesleri)

Başkanlık Yüksek Makamına

Memleketin halen içinde bulunduğu iktisadi sefaletin en ağır yükünü diğer bölgelere nazaran Karadeniz ve bu arada Ordu halkı çekmektedir. Bilhassa şu mevsimde ciddi bir açlık tehlikesine mâruz bulunmaktayız. Bu acı hakikati yıllardan beri yapmakta olduğumuz devamlı ve ısrarlı neşriyata rağmen sabık iktidara bir türlü anlatamamıştık.

Karadeniz bölgesinin ezeli derdi olan, bu tahammülfersa ıstıraba esaslı bir çare bulunması hususundaki tetkik ve mütalâalarımızı bilâhara ayrıca arzedeceğimize, şimdilik; aşağıda izah edilen noktalara Hükümet, Ekonomi ve Ticaret Bakanı tarafından mevzuun ehemmiyet ve müstaceliyeti bakımından gerekli tedbirler alındıktan sonra sözlü olarak en kısa zamanda cevap verilmesini ve bu suretle Karadeniz ve Ordu halkına vakit geçmeden yardım olunmasını saygılarımla rica ederim.

1. Karadenizin diğer bölgeleri gibi Ordu halkı da yegâne gıdası olan mısır ekmeğini teminde güçlük çekmekte ve dolayısıyla açlık ve gıdasızlıktan verimli adedi mütemadiyen artmaktadır. Tüccarın elinde bol miktarda mısır vardır. Hattâ pazarlar mısırdan dolup taşmaktadır. Fakat halkın bunu temine kifayet edecek peşin parası olmayınca bu bolluğun müspet sahada hiçbir fayda sağlayamayacağı aşikârdır. Bu sebeple köylünün sefaleti yürekler acısı bir hale gelmektedir.

2. Halen Toprak Mahsulleri Ofisine ait olup 29 numaralı Ordu Fındık Tarım Satış Kooperatifinin emrinde tanzim satışından artan 660 ton kadar mısır vardır ki, yanımda nümune-

si bulunan; bu mısır kooperatifin tedbirlerine rağmen rutubetten filizlenmiş ve çürümeye yüz tutmuştur. Halkın sağlığına zarar verecek bir vaziyette olmadığı yapılacak muayene neticesinde tesbit edilirse mevcut stok mısırın Ziraat Bankasına açılacak uzun vâdeli kredi ile muhtaç vatandaşlara acele dağıtılması mümkündür ki, bu suretle hem hayırlı ve yerinde bir âmme hizmeti sağlanmış olur. Hem de çürüyerek mahvolmak tehlikesine mâruz bulunan millî servetin heder edilmesine mâni olunmuş olur kanaatindeyim. Saygılarımla.

Ordu Milletvekili
Feyzi Boztepe

BAŞKAN — Ekonomi Bakanına söz veriyorum.

EKONOMİ VE TİCARET BAKANI ZÜHTÜ VELİBEŞE (İzmir) — Aziz arkadaşlar bu mesele Hükümetçe tahkik ve tetkik edilmektedir. Binaenaleyh arkadaşına en kısa bir zamanda cevap vermek üzere müsaade buyurmalarını rica edeceğim. (Muvafık sesleri)

BAŞKAN — Ne zaman cevap vereceksiniz, tarihi?

EKONOMİ VE TİCARET BAKANI (Devamlı) — Haftaya, önümüzdeki Pazartesiye.

BAŞKAN — İkinci soruya geçiyoruz.

2. — *Kocaeli Milletvekili Mümtaz Kavalcıoğlu'nun, tütüncülüğümüzün bugün arzettiği manzara ile Türk Tütün Ortaklığı hakkındaki Kanununun birinci maddesine müteallik Hükümet görüşününün açıklanmasına dair Başbakanlıktan sözlü sorusu (6/2)*

T. B. M. M. Yüksek Başkanlığına

1. Türkiye umumi ihracatının % 35 ni ve bu itibarla da Millî ekonomimizin temelini teşkil eden tütüncülüğümüzün bugün arzettiği manzara mühim bir dâva olarak ele alınması icabeden bir keyfiyettir.

2. Sabık iktidar tarafından hiçbir suretle ferdî tasarruf haklarına dayanmadan ve tütün ekicilerinin muvafakatleri istihsal olunmadan 5628 sayılı bir Kanunla teşkiline karar

verilen Türk Tütün Ortaklığı ve birinci maddedeki husus hakkında Hükümetin görüşünün sözlü olarak açıklanmasını saygılarımla rica ederim.

Kocaeli Milletvekili
Mümtaz Kavalcıoğlu

BAŞKAN — Tekel Bakanına söz veriyorum.

GÜMRÜK VE TEKEL BAKANI NURİ ÖZSAN (Muğla) — Önümüzdeki Pazartesi günü cevap arzedeceğim.

6. — SEÇİM TUTANAĞI

BAŞKAN — Bingöl Milletvekili Mustafa Nuri Okçuoğlu'nun, tutanağı gelmiştir, itiraz olduğu için Tutanakları İnceleme Komisyonuna havale ediyoruz.

Tunceli Milletvekili Aydın Hıdır ve Hasan Remzi Kulu'nun; tutanakları gelmiştir, itiraz olduğu için Tutanakları İnceleme Komisyonuna havale ediyoruz.

Siird Milletvekili Mehmet Daim Sualp gündem

dışı söz istemiştir. Bu talebinde, sözünün mevzuunu bildirmediği için Tüzük hükümleri muvacehesinde bu oturumda kendisine söz veremiyorum.

Gündemimiz sona ermiştir. 14 . VI . 1950 Çarşamba günü saat 15 te toplanılmak üzere oturuma son veriyorum.

Kapanma saati : 15,10

